

Projekty LGD - zakres wdrażania w PROW 2014 – 2020,

Podstawa prawna

Zgodnie z art. 30 ust. 4 LGD może być beneficjentem i wdrażać operacje zgodne z lokalną strategią rozwoju bez uszczerbku dla wymogów określonych w ust 3 lit b tegoż artykułu (opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50% głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących władzami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej).

Na podstawie powyższego w okresie 2014-2020 planuje się realizowanie w ramach określonego wcześniej limitu środków projektów przez LGD:

1. Samodzielnie (na późniejszym etapie zostaną opracowane szczególne zasady dla tego trybu biorąc pod uwagę konieczność unikania konfliktów interesów, prawdopodobnie wprowadzona będzie dodatkowo kontrola/weryfikacja dokumentacji z wyboru przez SW, ewentualny rozszerzony skład rady)
2. w ramach tzw. projektów parasolowych, gdzie LGD jako beneficjent organizuje konkursy na mikroprojekty.

Uzasadnienie

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia LGD powinna mieć prawo samodzielnej realizacji projektów, np. które, ze względu na niedochodowy charakter nie znajdują zainteresowania wśród potencjalnych beneficjentów.

Jeśli chodzi o projekty parasolowe to koncepcja powstała w odpowiedzi na problemy z wdrażaniem inicjatyw społecznych o małym budżecie i związana jest z faktem, iż w obecnym okresie programowania podlegają one tym samym zasadom weryfikacji co duże projekty inwestycyjne.

Projekty parasolowe (*w skrócie PP*) mają uprościć zasady ubiegania się o środki finansowe beneficjentów z obszarów wiejskich tworząc przyjazne warunki realizacji Mikroprojektów (*w skrócie MP*) zarówno w zakresie zasad finansowania (wsparcie finansowe dostępne przed rozpoczęciem realizacji Mikroprojektów), jak również na etapie składania wniosku (prosty wniosek z niezbędnymi załącznikami), podpisywania umowy z beneficjentem i wypłaty środków (w LGD) oraz składania sprawozdawczości z realizacji (również w LGD).

Mikroprojekty mają zastąpić małe projekty wdrażane obecnie w ramach Lokalnych Strategii Rozwoju.

PP jak i projekty realizowane samodzielnie przez LGD powinny być instrumentem aktywizującym lokalne środowiska wpisując się w cele LSR oraz założenia ROW 2014 – 2020 tj. w 6 priorytet ROW "Włączenie społeczne, redukcja ubóstwa i promowanie rozwoju na obszarach wiejskich" oraz obszar tematyczny 6B ROW "Wspieranie rozwoju lokalnego na

obszarach wiejskich". PP mogą być także instrumentem realizacji pozostałych priorytetów ROW.

Warunki dla Lokalnej Grupy Działania

PP jak i projekty realizowane samodzielnie przez LGD będą jedną z metod wdrażania LSR co oznacza, że powinny zostać uwzględnione w strategii na etapie jej tworzenia tj. mają przyczyniać się do osiągnięcia celów LSR oraz należy wskazać efekty realizacji tych projektów (w formie analizy wskaźnikowej).

Konieczne wydaje się wprowadzenie obowiązku podawania w strategiach następujących informacji odnośnie PP:

- wskazanie celów i przedsięwzięć które będą realizowane przy pomocy projektów parasolowych oraz uzasadnienie dla tego sposobu wdrażania LSR,
- wskazanie wielkości środków przeznaczonych na projekty parasolowe, maksymalnie do 50 % budżetu LSR
- planowane do osiągnięcia wskaźniki produktu i rezultatu realizacji PP,
- harmonogram ogłaszania PP zawarty w LSR w podziale na lata.

LGD może złożyć wniosek na PP do instytucji zarządzającej do wysokości odpowiadającej wartości 100 000 EUR¹ w zależności od wysokości budżetu LGD, jeden lub więcej w ciągu całego okresu finansowania. Harmonogram składania wniosków opracowany we współpracy z SW. Umowa z SW jest zawierana po weryfikacji i ocenie złożonego przez LGD wniosku oraz ewentualnych poprawkach wprowadzonych w drodze negocjacji z SW przy zachowaniu odpowiednich terminów.

Opcje finansowania PP (wstępne propozycje, do dalszej analizy i uzgodnień z właściwymi podmiotami):

1. Rozliczenie ryczałtowe

Warunek: zaliczka na koncie LGD, zabezpieczenie części sumy gwarancją bankową

Konsekwencje: rozliczanie ściśle według rezultatów co może oznaczać że LGD (1) trochę zyska (zrobi taniej), (2) wyjdzie na zero, (3) straci całość lub część finansowania (nie osiągnie założonych wskaźników) lub zrealizuje więcej niż pierwotnie założyła (poniesie większe koszty/wydatki, a otrzyma i tak pomoc w zryczałtowanej wysokości). co oznacza, że będzie musiała sfinansować zrealizowane operacje z własnych środków. Ponadto należałoby przyjąć minima wskaźnikowe dla całego PP żeby zapewnić osiągnięcie jego celów. Nieosiągnięcie minimów wskaźnikowych dla całego PP nawet przy osiągnięciu poziomów wskaźników dla części zadań w ramach PP spowoduje konieczność zwrotu środków.

---

¹ Kwota wynika z art. 57 projektu rozporządzenia WRS i odnosi się do projektów rozliczanych ryczałtowo. W przypadku przyjęcia jako formy realizacji projektów LGD ryczałtów konieczne jest zastosowanie tego górnego pułapu.

2. Refundacja

Porównując refundację z ryczałtem to nie ma tu jedynie wariantu pierwszego z rozliczania ryczałtowego.

a) pożyczka BGK.

Warunek: konto LGD w BGK oraz pokrycie kosztów ewentualnego oprocentowania. Koszt prowadzenie rachunku bankowego mógłby być kwalifikowalny.

Konsekwencje: LGD cyklicznie składa do BGK polecenia przelewów na konta wskazanych beneficjentów (z którymi podpisała umowy) a BGK bezpośrednio na ich konta przelewa środki. Należałoby przyjąć minima wskaźnikowe dla całego PP żeby zapewnić osiągnięcie jego celów.

b) Z wykorzystaniem zaliczki na wzór funduszy strukturalnych ale przekazywanie etapowo.

Ogólne założenie, że rozliczenia pomiędzy LGD a beneficjentem na podstawie faktur (oczywiście nie wykluczając zaliczkowania).

Na etapie wyboru LSR LGD przedłoży do oceny w SW procedury wdrażania PP (m.in. zasady określania kryteriów, organizacja konkursu, przyjmowanie wniosków, ocena (karty, zasady - procedury), odwołania, zawieranie umów, rozliczenia, sprawozdawczość i monitoring oraz kontrola.) Stanowiąc one będą istotny składnik w procesie oceny potencjału grup. W ten sposób byłyby one oceniane raz przy wyborze LGD, a nie przy każdym wniosku na PP, potem ewentualne zmiany. Procedury byłyby załącznikiem do umowy z LGD podpisanej po dokonaniu wyboru LSR. Na etapie składania wniosku na realizację PP LGD musiałaby uzyskać aprobatę SW jedynie odnośnie szczegółowych kwestii dotyczących konkretnego PP: cele, zakres, wskaźniki, budżet PP, rodzaje beneficjentów, kryteria wyboru odnoszące się do danego PP, , , terminów itp.

Rozliczenie PP na podstawie zestawienia projektów (ewentualnie kserokopii umów zawartych z beneficjentami mikroprojektów) oraz sprawozdania końcowego wraz z historią wyodrębnionego rachunku na realizację PP oraz wykazem numerów faktur wraz z NIP/Pesel beneficjentów mikroprojektów.

Oceny mikroprojektów będzie dokonywała Rada działająca zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia wrs.

Rola LGD w ramach realizacji PP

Doradztwo i szkolenia dla beneficjentów, informowanie o naborze, ogłaszanie naborów, wybór projektów według przyjętego przez LGD regulaminu i kryteriów wyboru, podjęcie decyzji o kwalifikowalności kosztów i wysokości wsparcia, zawarcie umów z beneficjentami, przekazanie środków, kontrola i monitoring realizowanych projektów u beneficjenta, przyjęcie i zatwierdzenie sprawozdania merytorycznego i finansowego po zrealizowaniu przez beneficjenta projektu, ocena wraz z potwierdzeniem stopnia osiągnięcia założonych

przez beneficjenta wskaźników, monitoring i ewaluacja wskaźników realizacji PP, gromadzenie dokumentacji.

LGD jest beneficjentem PP więc w przypadku nieprawidłowości w ich realizacji, w tym na poziomie beneficjenta mikroprojektu odpowiedzialność przed SW a także innymi organami dokonującymi kontroli ponosi LGD, która ewentualnie później zgodnie z podpisaną umową z beneficjentem mikroprojektu dochodzi swoich roszczeń.

Zaleca się aby LGD przed uruchomieniem właściwego konkursu w ramach PP przeprowadziła proces naboru fiszek projektowych co pozwoli na zawarcie w PP bardziej szczegółowych i rzetelnych informacji i ograniczy ewentualne niedoszacowanie/przeszacowanie proponowanych rezultatów czy produktów.

Koszty związane z obsługą PP należy finansować w ramach kosztów bieżących i aktywizacji. Do rozważenia możliwość wydzielenia w ramach tych ostatnich oddzielnego limitu, dostępnego jedynie dla PP.

Warunki dla beneficjentów Mikroprojektów

Beneficjenci Mikroprojektów:

- **organizacje pozarządowe** posiadające osobowość prawną
- **grupy nieformalne, reprezentowane przez organizację pozarządową lub jednostkę samorządu terytorialnego.** Beneficjentem mikroprojektu będzie grupa nieformalna, ale wnioskodawcą podmiot posiadający osobowość prawną (ewentualne pełnomocnictwo do reprezentowania go w zakresie umożliwiającym przeprowadzenie planowanych działań, podpisanie umowy oraz rozliczenie projektu.)
- **osoby fizyczne**
- **podmioty gospodarcze**

LGD mogą w ramach PP wspierać także podmioty gospodarcze w związku z prowadzoną przez nich działalnością, jednak wiązać się to będzie z koniecznością weryfikacji mikroprojektów pod kątem pomocy de minimis (wydawanie zaświadczeń o udzielonej pomocy de minimis).

W odniesieniu do podmiotów publicznych możliwe byłoby rozszerzenie katalogu beneficjentów ale należy pamiętać, że ideą PP było m.in. ułatwienie dostępu do wsparcia przede wszystkim tym podmiotom, dla których problematyczne okazało się w obecnej perspektywie finansowej sprostanie wymaganiom ubiegania się o pomoc. Problemy tego rodzaju, jak się wydaje nie dotyczą przedstawicieli sektora publicznego.

Zakres pomocy

Z otrzymanej dotacji będzie można finansować projekty służące osiągnięciu celów LSR oraz celów 6 priorytet ROW "Włączenie społeczne, redukcja ubóstwa i promowanie rozwoju na obszarach wiejskich", obszar tematyczny 6B ROW "Wspieranie rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich" oraz pozostałych priorytetów ROW.

Kwalifikowalne są koszty racjonalne i skalkulowane w oparciu o ceny rynkowe oraz niezbędne do osiągnięcia celów projektu.

Nie przewiduje się finansowania kosztów (wstępna lista):

- udzielania pożyczek, kosztów umów kredytowych i leasingowych
- kar finansowych, mandatów i grzywien
- kosztów postępowań sądowych
- przedsięwzięć, które zostały już zrealizowane lub są w trakcie realizacji w momencie złożenia wniosku
- podatku od towarów i usług, jeśli istnieje możliwość odzyskania lub odliczenia tego podatku,
- tworzenia kapitału żelaznego organizacji,
- podstawowej działalności instytucji publicznych wynikającej z właściwych im ustaw,

Wysokość pomocy

Pomoc do 100% kosztów kwalifikowalnych, w zależności od charakteru projektu (np. dochodowy) wypłacona nie wcześniej niż po zawarciu umowy z beneficjentem mikroprojektu. Maksymalna całkowita wartość mikroprojektu – 50 000 PLN.

LGD może również zdecydować o możliwości wnoszenia wkładów własnych przez beneficjentów w formie niefinansowej.

Rada ma prawo przyznać dofinansowanie w pełnej lub niepełnej kwocie wnioskowanej.

Beneficjent rozlicza się z przekazanych środków w formie sprawozdania merytorycznego i finansowego zawierającego zestawienie wydatków oraz kserokopie rachunków/faktur. Rozliczenie LGD – beneficjent mikroprojektu tylko na podstawie faktur/rachunków, nie przewiduje się na tym poziomie rozliczania ryczałtowego.

Kontrola LGD przez SW.

LGD odpowiada za prawidłowe zawarcie umów i rozliczenie z beneficjentami mikroprojektów. SW dokonuje kontroli w LGD min. raz w ciągu realizacji danego PP. Kontrola może dotyczyć:

- informowania beneficjentów o ogłaszanych naborach i zasadach konkursu, oraz zobowiązaniach związanych z przyznaną pomocą np. obowiązek ologowania inwestycji, okres związania celem dla inwestycji, odpowiedzialność za stwierdzone niezgodności z zawartą umową między nimi a LGD,
- zakresu wsparcia kierowanego do beneficjentów,
- spełnienia procedur ogłoszenia naboru oraz wyboru projektów,
- sprawozdań finansowych i merytorycznych składanych przez LGD i zgodności z umową podpisaną z SW na realizację PP, w tym weryfikacja stopnia osiągnięcia wskaźników dla PP,

- zgromadzonej dokumentacji księgowej.

W przypadku każdego PP SW dokona kontroli na miejscu przynajmniej jednego beneficjenta mikroprojektu przed ostatecznym rozliczeniem PP.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości koszty związane z realizacją danego zadania nie zostaną uznane za kwalifikowalne a LGD będzie zobowiązana do zwrotu odpowiedniej kwoty. Wykrycie nieprawidłowości automatycznie prowadzić będzie do zwiększenia zakresu kontroli, która w skrajnym przypadku (fałszywe oświadczenia) może wykluczyć LGD ze wsparcia w ramach PP na 3 lata.